

نخستین مناره در اسلام مربوط به کدام مسجد است؟

هنگامی که به تاریخ اسلامی نظر می افکنیم یکی از سئوال هایی که به ذهن خطور می کند این است که نخستین مناره در اسلام مربوط به کدام مسجد است؟ ...

هنگامی که به تاریخ اسلامی نظر می افکنیم یکی از سئوال هایی که به ذهن خطور می کند این است که نخستین مناره در اسلام مربوط به کدام مسجد است؟

کلمه مناره از مصدر میمی است از فعل نار ثلاثی مجرد و مناره اسم مکان به معنی جای روشن است. مناره را در زمان های قدیم میان دو مرز می ساختند و در آن چیزی نورانی قرار می دادند تا مرز وابسته را نشان دهد. از طرفی گلدسته یا موزنه به محلی گفته می شد که در آنجا اذان می گویند تا مردم را به نماز دعوت کنند. موزنه به نام های دیگری از جمله مناره، منار، صومعه، عساس و گلدسته نیز گفته می شود.

موزنه در آغاز اسلام تاکنون از جایگاهی ویژه ای برخوردار است و زمان پیامبر اکرم (ص) بلال در بلندترین بام های منازل یا بر روی استوانه ای می رفت و اذان می گفت.

فکر اذان گفتن در محلی مرتفع مسلمانان را بر آن داشت تا جایگاه مخصوصی را به این امر اختصاص دهند. از سویی دیگر در طول تاریخ ساخت نخستین مناره در مسجد میان تاریخ نویسان و محققان اختلاف نظر وجود دارد.

برخی معتقدند نخستین مناره ای که به شکل فعلی ساخته شده است، مناره مسجد جامع بصره بوده است. اما به نظر می رسد که نخستین مناره در اسلام مربوط به مسجد جامع اموی در دمشق باشد.

مسجد جامع اموی دارای سه مناره بزرگ از جنس سنگ است که به صورت مربع ساخته شده و در سمت شمال، جنوب غربی و جنوب شرقی قرار گرفته اند.

مناره شرقی به مناره البیضاء و مناره عیسی معروف است. مناره شمالی آن به العروس معروف است و به این دلیل به آن عروس می گویند که در زمان های قدیم، مردم به هنگام اجرای مراسم عروسی و جشن ها با نصب چراغ و آویزان کردن دستمال و پارچه های رنگی، آن را تزیین می کردند و معتقد بودند که این عمل برایشان برکت می آورد. مناره غربی نیز به "آق بای" معروف است.

مناره عیسی نخستین مناره ای است که با ارتفاع 48 متر ساخته شد و این مناره تنها مناره ای است که به مناره سامراء شباهت دارد. با گذشت زمان و همگام با افزایش مساجد در کشورهای مختلف جهان، مناره های مختلف نیز ساخته شد، به طوری که در برخی از کشورهای اسلامی در بالای برخی از مناره ها هلال ماه برای نشان دادن جهت قبله وجود دارد.